

www.darionovak.com

ŠTO ČINI GRAND SLAM POBJEDNIKA?

doc.dr.sc. Dario Novak

Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Iskustvo

- Član trenerskog tima Stana Wawrinke (3x Grand Slam pobjednik)
- Igrači s kojima sam radio:
  - Elena Rybakina (pobjednica Wimbledon)
  - Borna Coric (#1 junior svijeta)
  - Marta Kostyuk (pobjednica Junior Aus Open)
  - Christina McHale (best ranking #24 WTA)
  - Donna Vekic (best ranking #21 WTA)
  - Zhizhen Zhang (najbolje rangirani kineski igrač u povijesti)

Edukacija

- Docent na KIF-u
- Doktor znanosti
- Poslijedoktorska usavršavanja Columbia/Harvard (SAD)
- Istraživački interes prema ljudskom zdravlju i izvedbi u sportu

Današnja prezentacija

- Istraživački projekt / doktorska disertacija
- Osobna iskustva tenisača različitih razina uspješnosti
- Najoptimalnije vrijeme za specijalizaciju u tenisu

Je li rani početak sportske specijalizacije preduvjet za kasniji uspjeh u tenisu?

Svrha ovog projekta je produbiti znanje o fenomenu specijalizacije u tenisu među igračima različitih razina uspješnosti kroz njihova osobna iskustva.

MATERIJALI I METODE

TENIS

TENISAČI RAZLIČITIH RAZINA
USPJEŠNOSTI

30 TENISAČA

10 GRAND SLAM POBJEDNIKA

POLISTRUKTURIRANI INTERVJU

TEMATSKA ANALIZA

Sve je češća rasprava, kako u akademskom tako i u sportskom svijetu, o najboljem putu i dobi za djecu s velikim potencijalom za uspjeh da se počnu baviti sportom.

Evo nekoliko primjera iz projekta: Kvalitativna analiza iskustava tenisača različitih kategorija uspješnosti

Veliki broj dosadašnjih studija pokazuje da rana sportska specijalizacija nije preduvjet za uspjeh, te da zapravo može čak i omesti dugoročna postignuća u određenim sportovima.

Güllich et al (2023) A Systematic Review and Synthesis of Findings

SPECIJALIZACIJA

Unatoč činjenici da je rana specijalizacija u sportu u porastu, kasna specijalizacija (opisana kao specijalizacija nakon 12. godine) češća je među vrhunskim sportašima.

Mosher et al (2022) Sports

Neki treneri tvrde da su mnogi vrhunski profesionalni tenisači počeli trenirati već u dobi od četiri godine, kao i da je važno početi rano kako bi se osigurala zadovoljavajuća razina usvojenosti tehničkih elemenata tenisa.

*Joffe P. (2019) Early or late specialisation?
High-performance perspective*

Teniski stručnjaci sugeriraju da se rezultati na terenu ne bi trebali koristiti kao jedini prediktor kasnijeg uspjeha, osobito prije puberteta.

*MacCurdy 2006 ITF Coaching
Unierzyski 2003 Proceedings of IFT
worldwide coaches symposium ITF*

Table 4. Volume of practice/training in the main sport and in other sports during defined age categories.

	Medallists		Non-medallists		<i>t</i> or <i>Z</i>	<i>P</i>	<i>d</i>
	<i>M</i>	(<i>SD</i>)	<i>M</i>	(<i>SD</i>)			
<i>Accumulated main sport practice/training (hours)</i>							
Until 10 years	162	(263)	334	(591)	<i>Z</i> = 2.98	**	0.38
11–14 years	832	(907)	1131	(863)	<i>Z</i> = 2.40	*	0.34
15–18 years	2273	(1473)	2750	(1677)	<i>t</i> = 2.71	**	0.30
19–21 years	2750	(1535)	2970	(1461)		ns	0.15
22–25 years	4122	(2209)	4414	(3006)		ns	0.11
<i>Accumulated other-sports practice/training (number of sessions)</i>							
Until 10 years	242	(443)	68	(155)	<i>Z</i> = 3.82	**	0.52
11–14 years	283	(354)	68	(144)	<i>Z</i> = 4.97	**	0.80
15–18 years	185	(334)	43	(95)	<i>Z</i> = 3.96	**	0.58
19–21 years	75	(195)	38	(113)		ns	0.24
22–25 years	91	(281)	58	(173)		ns	0.14
Until start main sport	557	(1041)	110	(278)	<i>Z</i> = 5.05	**	0.59

TRI GLAVNE TEME:

- **Uključivanje u tenis**
- **Donošenje odluka**
- **Vrijeme specijalizacije**

UKLJUČIVANJE U TENIS

Mnogi Grand Slam pobjednici došli su iz manjih gradova ili manje razvijenih regija.

Izbor za igranje tenisa među svim ispitanim sudionicima proizašao iz niza okolnosti u kombinaciji s osobnim preferencijama.

Bavljenje drugim sportovima tijekom djetinjstva i adolescencije doprinijela je njihovoj boljoj mentalnoj otpornosti i sposobnosti prilagodbe u različitim situacijama na teniskim terenima.

“Počeo sam igrati tenis kad sam imao četiri, tri ili četiri godine, rano. Kad sam bio baš mali, možda godinu i pol ili godinu, čim sam mogao puzati, imao sam drvenu žlicu za juhu i malu lopticu, udarao bih loptu i onda puzao da je uhvatim, to tako sam počeo.”

Albert Costa (Grand Slam pobjednik)

DONOŠENJE ODLUKA

Lokalni teniski klubovi igraju važnu ulogu u razvoju mladih tenisača.

Pobjednici Grand Slam turnira bili su entuzijastičniji i predaniji u svom treningu u usporedbi sa sudionicima na drugoj i trećoj razini uspjeha.

“Bio sam u jednoj od najboljih teniskih akademija i mislim da to nije bio pravi put. Izgubio sam nekoliko godina na akademiji i naučio vjerojatno 10 do 15% onoga što sam mogao naučiti uz dobrog trenera i kvalitetan program. Naučio bih više u tri tjedna tijekom ljeta dok sam bio kod kuće, nego bih naučio u šest mjeseci na teniskoj akademiji.” S.V. (III. razina uspjehnosti)

Rana diverzifikacija, koja uključuje sudjelovanje u mnogim sportovima i aktivnostima, može biti dugoročna prednost, kao i pridonijeti boljem uspjehu sportaša.

Odgadanje specijalizacije do kasnije adolescencije omogućuje razvoj šireg spektra sportskih vještina koje pomažu u prevenciji ozljeda uzrokovanih preopterećenjem.

VRIJEME SPECIJALIZACIJE

“Po mom mišljenju, usku specijalizaciju treba uvesti onog trenutka kada igrač ima dovoljnu tenisku širinu i kada je fizički dovoljno zreo za to. Svakako bih priču gradio na širini, a nikako na uskoj specijalizaciji u smislu da imamo puno turnira.” *D.G. (III. razina uspješnosti)*

“Mislim da ako previše naprežete svoje tijelo prije nego što potpuno odraste, postoji veliki rizik od mnogih ozljeda, koje će onda uzrokovati probleme.” *M.Č. (Grand Slam pobjednik)*

„Ja sam pronašao svoju ljubav prema igri u vrlo ranoj dobi. Bio sam fanatičan kada se radi o tenisu. Samo sam želio igrati i igrati i trenirati, nikada mi nije bilo dosta. Ponekad su me moji mama i tata morali odvući s teniskog terena jer su rekli, dosta je, sada moraš spavati i jesti, pripremiti se.“

Thomas Johansson (Grand Slam pobjednik)

KLJUČNE SMJERNICE

Važno je da upoznavanje s tenisom kod mlađe djece bude usmjereno na poticanje pozitivnih osjećaja i ljubavi prema sportu

Specijalizacija (ciljani i intenzivniji treninzi) preporuča se kasnijim razvojnim fazama (pubertet/adolescencija)

Poželjno je da se djeca bave i drugim sportovima kako bi dugoročno imali koristi u postizanju što većeg uspjeha u tenisu

**“NETKO JE ZABORAVIO
DA IZ IGRE NASTAJE
STVARALAŠTVO”**

Umjesto zaključka.

What makes a Grand Slam champion?

**Hvala Vam
na sudjelovanju.**

Human Health & Performance

www.darionovak.com

info@darionovak.com

[/darionovakph.d/](https://www.facebook.com/darionovakph.d/)

[/_dario_novak_/](https://www.instagram.com/_dario_novak_/)

[/dario-novak-7647ba6a/](https://www.linkedin.com/company/dario-novak-7647ba6a/)